

Số: 05/2021/QĐST-VDS

TP. Yên Bái, ngày 08 tháng 7 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ YÊN BÁI, TỈNH YÊN BÁI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Lê Thị Hoàng Hải
- *Thư ký phiên họp:* Ông Phan Thái Quang – Thư ký, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái..
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái tham gia phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Lê Oanh – Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 7 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 35/2021/TLST-VDS ngày 17 tháng 6 năm 2021 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 14/2021/QĐST-VDS ngày 30 tháng 6 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị Hà Thị Thu D, sinh năm 1971; địa chỉ: Tổ x, phường N, thành phố Y, tỉnh Y.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Anh Hà Ngọc H, sinh năm 1973, địa chỉ: Tổ, phường N, thành phố Y, tỉnh Y.
2. Ông Hà Ngọc X, sinh năm 1938, địa chỉ: Tổ x, phường N, thành phố Y, tỉnh Y.
3. Chị Hà Thị Linh Chi, sinh năm 1974, địa chỉ: Tổ xx, phường Đ, thành phố Y, tỉnh Y.

(Các đương sự đều có đơn xin vắng mặt tại phiên họp).

NỘI D VIẾT DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 17/6/2021, bản tự khai cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu - chị Hà Thị Thu D trình bày:

Chị có người em trai ruột tên là Hà Ngọc H, sinh năm 1973, cư trú tại tổ x, phường N, thành phố Y, tỉnh Y; từ khi sinh ra đến nay anh H bị chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ nhỏ, bị thiếu năng trí tuệ, mọi sinh hoạt và vệ sinh cá nhân đều phải có người thân chăm sóc, phục vụ. Anh H đang sống cùng bố đẻ là ông Hà Ngọc X (mẹ đẻ của anh H là bà Hoàng Thị C đã chết năm 2015). Hiện anh H được hưởng trợ cấp hàng tháng dành cho người khuyết tật, tâm thần. Nay bố chị là ông Hà Ngọc X, sinh năm 1938 tuổi đã cao, sức yếu nên không thể chăm sóc được cho anh Hà Ngọc H. Do đó chị Hà Thị Thu D yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hà Ngọc H là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị D là người giám hộ cho anh Hà Ngọc H.

Tại các bản tự khai, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Hà Ngọc X, chị Hà Thị Linh Ch đều trình bày: Từ khi sinh ra đến nay anh Hà Ngọc H bị chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ nhỏ, bị thiếu năng trí tuệ nên mọi sinh hoạt cá nhân đều phải phụ thuộc vào người khác, nay chị Hà Thị Thu D yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hà Ngọc H mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị D là người giám hộ cho anh H, ông Hà Ngọc X và chị Hà Thị Linh Ch đều nhất trí, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Hà Ngọc H là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị Hà Thị Thu D là người giám hộ cho anh H.

Quá trình giải quyết vụ việc chị Hà Thị Thu D có đơn đề nghị Tòa án trưng cầu giám định về sức khỏe tâm thần đối với anh Hà Ngọc H. Xét thấy việc giám định sức khỏe tâm thần đối với anh H là cần thiết nên Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái đã ra quyết định Quyết định trưng cầu giám định số 30/2021/QĐ-TCGD ngày 28/6/2021, trưng cầu Trung tâm Pháp Y tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc để xác định năng lực hành vi dân sự của anh Hà Ngọc H. Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 22/2021/SKTT ngày 29/6/2021 của Trung tâm Pháp Y tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc đã kết luận: “Hà Ngọc H, sinh năm 1973, ở tổ 05, phường N, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái bị bệnh Chậm phát triển tâm thần/Down. Hiện tại Hà Ngọc H mất năng lực hành vi dân sự”.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 361; 371; 372; 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22, các Điều 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của chị Hà Thị Thu D. Tuyên bố anh Hà Ngọc H là người mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời chỉ định chị Hà Thị Thu D là người giám hộ cho anh H. Về lệ phí: Chị Hà Thị Thu D phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái nhận định:

[1] Về tố tụng: Anh Hà Ngọc H là người bị yêu cầu tuyên bố “Mất năng lực hành vi dân sự”, có nơi cư trú tại tổ, phường N, thành phố Y, tỉnh Y. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.

[2] Về nội D: Người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều xác định anh Hà Ngọc H bị chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ nhỏ, bị thiếu năng trí tuệ, mọi sinh hoạt và vệ sinh cá nhân đều phải có người thân chăm sóc, phục vụ, nhất trí yêu cầu Tòa án tuyên bố anh H mất năng lực hành vi dân sự.

Bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 22/2021/SKTT ngày 29/6/2021 của Trung tâm Pháp Y tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc đã kết luận: Anh Hà Ngọc H, ở tổ x, phường N, thành phố Y, tỉnh Y bị bệnh Chậm phát triển tâm thần/Down. Hiện tại anh Hà Ngọc H mất năng lực hành vi dân sự.

Do đó, việc chị Hà Thị Thu D là chị ruột của anh Hà Ngọc H có đơn yêu cầu tuyên bố anh Hà Ngọc H “Mất năng lực hành vi dân sự” là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu, đề nghị của chị Hà Thị Thu D về việc chỉ định chị D là người giám hộ cho anh H, chị D là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, hiện đang là Hiệu trưởng Trường Trung học cơ sở H, thành phố Y, bản thân chị D chấp hành đầy đủ các nghĩa vụ của người công dân tại nơi cư trú, đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự.

[4] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Hà Thị Thu D phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361; 371, 372, 376; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 22, các Điều 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59 - Bộ luật Dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Hà Thị Thu D: Tuyên bố anh Hà Ngọc H, sinh năm 1973, trú tại tổ x, phường N, thành phố Y, tỉnh Y mất năng lực hành vi dân sự.

Chị Hà Thị Thu D là người giám hộ cho anh Hà Ngọc H. Chị D có các quyền và nghĩa vụ được quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự.

2. Về lệ phí: Chị Hà Thị Thu D phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng đã nộp theo Biên lai số AA/2017/0009282 ngày 17/6/2021 của Chi cục Thi hành án Dân sự thành phố Yên Bái (Chị D đã nộp đủ tiền lệ phí dân sự sơ thẩm).

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Yên Bái;
- VKSND TP Yên Bái;
- Chi cục THADS TP Yên Bái;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ (03);
- Lưu HS, HCTP, KT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Thị Hoàng Hải